

Ganglion på foden

Sygdommen

Et ganglion (seneknude) er en godartet cystisk ballondannelse med viskøst, geleagtigt væskeindhold, der udgår fra en svaghed i ledkapsel eller seneskede. Der kan være degenerative eller inflammatoriske tilstande i det led eller den seneskede, som gangliet udgår fra.

Symptomerne kan udover kosmetiske gener være smerter og dårlig kraft i den berørte hånd eller finger. Ganglion kan også give tryksymptomer fra tætliggende nerver.

Symptomerne bliver værre ved aktivt brug af fod eller tæer. Størrelsen kan variere fra dag til dag.

Ganglier opstår hyppigst i aldersgruppen 20-50 år, men det ses også hos både børn og ældre. Ganglier er tre gange hyppigere hos kvinder end hos mænd.

Årsagen til dannelse af ganglion kendes ikke. Et ganglion kan fremprovokeres af gentagne belastninger, specielt i yderstillinger af leddet.

Diagnosen

Diagnosen stilles ved klinisk undersøgelse. Eventuelt kan undersøgelsen suppleres med ultralydsskanning.

Non-kirurgisk behandling

En fjerdedel af alle ganglion forsvinder spontant. Aspiration med injektion af binyre-barkhormon er effektivt hos 60%.

Indikation

Vedvarende smerter i ganglion evt med nerve-påvirkning, hvor non-kirurgisk behandling ikke har haft effekt.

Forberedelse

Tæer, fod og ben skal være renvasket og fri for sår. Neglene skal være korte, rene og uden neglelak.

Det anbefales at tage 2 stk tbl Panodil 500 mg ca 1 time inden operationen.

Behandling med blodfortyndende medicin må ikke være højere end terapeutisk niveau. Ved tvivl skal egen læge foretage kontrol inden operation.

Det er Deres ansvar at gøre Ortoklinik opmærksom på allergi overfor medicin inden behandling begyndes.

Bedøvelse

Før operationen anlægges lokalbedøvelse. Bedøvelsen virker i perioden 10 - 120 minutter efter anlæggelsen. Faste før operation er ikke nødvendig.

Operation

Gennem et lille snit fjernes ganglion nænsomt. Pediklens kapsulære udspring fjernes. Seneskedeganglierne fjernes inklusive en tynd omkringliggende kant af annularligamentet. Operationen afsluttes med anlæggelse af en passende bandage.

Operationsforløbet vil tage ca 30 minutter.

Efterbehandling

Det er vigtigt at holde foden i ro og opad de første 3 døgn efter operationen for at mindske hævelse og smerter. Det er også vigtigt at foretage pumpeøvelser, samt at bevæge hofte og knæ. tæerne bør bevæges fra umiddelbart efter operationen.

Forbindingen kan stamme pga hævelse og skal da løsnes. Bandagen kan skiftes til plaster efter 3 dage.

Fjernelse af sting foretages på Ortoklinik 12-14 dage efter operation.

Forsigtighed

Bilkørsel frarådes i dagene efter operation, og mens der indtages medicin mærket med rød advarselstrekant.

Så længe der er sår, er god hygiejne nødvendig for at nedsætte risiko for infektion.

Genoptræning

Genoptræning er ikke nødvendig.

Smertebehandling

Efter operationen anbefales det at tage 2 stk tbl Panodil 500 mg fordelt på 4 gange i døgnet samt eventuelt også tbl Ibuprofen 400 mg 3 gange i døgnet i 5-7 døgn efter operation. Vær opmærksom på eventuelle bivirkninger og allergi (jvf indlægsseddel).

Ved behov sender Ortoklinik elektronisk recept til apoteket.

Sygemelding

Arbejde kan genoptages, når stingene er fjernet. Det er vigtigt, at operationssår holdes rene, tørre og i ro indtil heling er opnået.

Forventet resultat

Ved operativ behandling, hvor stilken lukkes eller fjernes er risikoen for recidiv mindre og succesraten er 70-90% afhængig af lokaliseringen. Selv hvis indgrebet er udført korrekt, er der dog risiko for, at ganglion vil recidivere. Ganglion vil gendanne sig i 10-30% af tilfældene.

Opfølgning

Sårbehandling med fjernelse af sting vil normalt blive foretaget i Ortoklinik. Yderligere opfølgning kan aftales. Desuden tilbydes alle patienter kvalitets-opfølgning i 5 år efter behandling i Ortoklinik.

Komplikationer

Komplikationer forekommer hos færre end 0,5% af patienterne.

Infektion kan begynde ca 3 døgn efter operation med tiltagende smerte, hævelse, rødme, varme og sivning. Ved mistanke skal såret kontrolleres på Ortoklinik.

Blødning og blodansamling kan forekomme efter operation. Særligt hvis man får blodfortyndende medicin. Hvis bandagen gennemblødes skal såret kontrolleres på Ortoklinik.

Nervebeskadigelse kan medføre nedsat følsomhed på hånd og i fingrene.

Manglende heling kan forekomme. Dette ses hyppigst hos patienter med sukkersyge og dårligt blodomløb. Rygning fordobler risikoen for infektion og dårlig sårheling efter operation og må derfor frarådes.

Ved problemer

Hvis der opstår problemer eller der er mistanke herom efter operationen bedes man henvende sig i klinikens åbningstid (telefon 8612 9174). Ved akutte uopsættelige problemer kan professor Michael Ulrich altid kontaktes på telefon 5188 2306.